

Pranešti ar nutylėti?

Pranešimas apie pažeidimą nėra skundimas. Tai atsakomybė už aplinką, kurioje dirbame. Tačiau ši atsakomybė prasideda ten, kur kalbama faktais, ir baigiasi ten, kur atsiranda sąmoningas melas.

Įsivaizduokite, kad darbuotojui už palankų sprendimą pasiūloma „nedidelė padėka“. Ką daryti: pranešti, apsimesti nepastebėjus ar tiesiog pasidalyti įtarimais su kolegomis prie kavos aparato?

Atsakymas atrodo paprastas, bet praktikoje sprendimą dažnai lydi abejonės: ar pranešimas nepakenks man pačiam, ar informacija neliks be atsako ir ar vėliau neteks tapti nepatogiu darbuotoju?

2025 m. gruodį KAS darbuotojas pranešė, kad jam galimai pasiūlytas kyšis. Informacija nedelsiant buvo perduota Specialiųjų tyrimų tarnybai, kuri pradėjo ikiteisminį tyrimą. Vienas principingas sprendimas leido sureaguoti į galimą pažeidimą ir parodė, kad pranešimo sistema nėra tik formalumas. Daugiau apie šį atvejį: [Suveikė korupcijos prevencijos sistema KAS: darbuotojas pranešė apie galimą papirkimo atvejį | LR Krašto apsaugos ministerija](#).

Vis dėlto pranešimu galima bandyti ir piktnaudžiauti. Tarkime, darbuotojas, siekdamas pašalinti konkurentą į aukštesnes pareigas, anonimiškai apkaltina kolegą ryšiais su paslaugų tiekėjais, nors pats žino, kad kaltinimai nepagrįsti. Tokiu atveju ginamas ne viešasis interesas, o tenkinamos asmeninės ambicijos. Sąmoningai melaginga informacija nesuteikia pranešėjui numatytos apsaugos, o už šmeižtą ar melagingus kaltinimus gali kilti teisinė atsakomybė.

Tačiau svarbu atskirti melą nuo sąžiningos klaidos. Jeigu žmogus praneša apie aplinkybes, kurios pagrįstai kelia įtarimų, tačiau vėliau pažeidimas nepasitvirtina, vien dėl to jis netampa kaltu. Pranešėjas neprivalo atlikti tyrimo ar įrodyti kito asmens kaltės: jo pareiga yra atsakingai pateikti žinomus faktus, o juos įvertina kompetentingos institucijos.

Svarbu žinoti, kad nuo pranešimo gavimo užtikrinamas asmens konfidencialumas ir draudžiama daryti jam neigiamą poveikį. Tai reiškia, kad sąžiningai apie galimą pažeidimą pranešęs darbuotojas negali dėl to būti bauginamas, diskriminuojamas ar kitaip persekiojamas.

Primenu, kad informaciją apie galimą pažeidimą galima pateikti krašto apsaugos sistemos vidiniu kanalu el. paštu pranesk@kam.lt.

Dėl pranešėjo statuso suteikimo galima kreiptis į Generalinę prokuratūrą el. paštu praneseju.apsauga@prokuraturos.lt.

Išsami informacija ir pranešimo forma skelbiama [Pranešėjų apsauga | LR Krašto apsaugos ministerija](#).